

V Praze 11. února 2020
Čj.: 1195/19

Stanovisko

k návrhu zákona o zbraních

I. Úvod

Návrh předkládá Ministerstvo vnitra ČR v návaznosti na přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/853 ze dne 17. května 2017, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní. Druhým základním důvodem pro přípravu této normy je potřeba reagovat na technologický i společenský vývoj, ke kterému došlo za dobu platnosti stávajícího zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních), ve znění pozdějších předpisů. Předkladatel se v této souvislosti odvolává na usnesení vlády č. 740 ze dne 23. října 2017, dle kterého má dojít ke zrušení zákona o zbraních a jeho nahrazení zcela novou právní úpravou nakládání se zbraněmi, střelivem a municí.

Předkladatel deklaruje jako svůj hlavní cíl snahu modernizovat zákonnou úpravu držení a nakládání se zbraněmi při zachování určitých osvědčených principů existující právní úpravy. Návrh zákona zachovává vysoký standard podmínek, za kterých může osoba získat přístup ke zbraním, ale snaží se odbourat přebytkovou administrativní zátěž, která je s tím nyní spojena.

Zákon výrazně posiluje prvky e-governmentu. Zákon ruší „papírové“ doklady a současně drtivou většinu úkonů a podání bude možné učinit elektronicky a to prostřednictvím centrálního registru zbraní, jehož role bude posílena.

Zákon přesněji definuje zbraně a dělí je nově do šesti kategorií. Přístup k nim bude odstupňovaný v závislosti na jejich možné nebezpečnosti.

Namísto pěti skupin zbrojních průkazů pro fyzické osoby zákon zavádí pouze dvě skupiny zbrojního oprávnění, které bude vydáváno na dobu neurčitou. Policie ČR bude pravidelně minimálně jednou za pět let prověřovat, zda osoba i nadále splňuje zákonem stanovené požadavky pro držení zbrojního oprávnění, jako je plná svéprávnost, bezúhonnost, spolehlivost a zdravotní způsobilost. Na místo deseti skupin zbrojních licencí zákon zavádí dvě skupiny zbrojních licencí pro právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby. Tím se celý systém zpřehlední a zjednoduší.

Zákon dále přehledněji a jednoznačněji upravuje práva a povinnosti držitelů zbraní. Zákon výrazně zjednodušuje úpravu přestupků, omezuje postih za pouhá administrativní opomenutí a trestá pouze protiprávní jednání, které může mít vliv na veřejný pořádek a bezpečnost.

Zákon vyhlašuje amnestii na nelegálně držené zbraně, která bude trvat 12 měsíců od doby nabytí účinnosti nového zákona o zbraních. Obdobně jako při minulých amnestiích budou moci ti, kdo policii dobrovolně odevzdají nelegálně držené zbraně, požádat o vydání příslušného oprávnění k jejich držení.

Nový zákon o zbraních je vládě předkládán spolu s novým zákonem o munici. K návrhu obou těchto zákonů by měl být vládě předložen doprovodný změnový zákon. Nabytí účinnosti všech těchto 3 zákonů je předpokládáno současně, a to k 1. lednu 2022.

II. Připomínky a návrhy změn:

Definice a popis problému včetně popisu existujícího právního stavu v dané oblasti jsou ve zprávě z hodnocení dopadů regulace (zpráva RIA) dobře popsány. Předkladatel se snaží situaci u jednotlivých řešených problémových okruhů popsat na základě praktických poznatků a empirických faktů. Vysvětluje dobře celkovou faktickou a právní situaci existující v oblasti nakládání se zbraněmi.

V RIA jsou definovány **subjekty dotčené regulací**. Předkladatel nejdříve definuje obecné skupiny osob dotčených regulací a následně uvádí jednotlivé skupiny držitelů oprávnění nakládat se zbraněmi podléhajícími registraci včetně příslušných statistických údajů.

Popis cílového stavu je obsažen v RIA v dostatečné míře.

Vyhodnocení rizik obsahuje výčet základních negativních dopadů, pokud by navržená regulace nebyla přijata.

Návrh variant řešení je zpracován pro jednotlivé klíčové instituty a definice nového zákona. Předkladatel vychází z teze přijetí úplně nové regulace formou zákona a odkazuje v tomto na usnesení vlády č. 740/2017. U jednotlivých institutů jsou vždy předloženy nulová a minimálně dvě další realistické varianty řešení.

Vyhodnocení variant a stanovení nákladů a přínosů

V této části RIA předkladatel rekapituluje a vyhodnocuje náklady a přínosy u jednotlivých zpracovaných variant řešení a následně u každé problematiky provádí výběr nejvhodnější varianty.

Hodnotící kritéria nejsou samostatně uvedena, předkladatel vždy doporučuje nejvhodnější řešení (obvykle variantu č. 2) pouze na základě obecného slovního hodnocení bez využití detailnějších hodnotících kritérií. Tuto část RIA by bylo možné doplnit o exaktnější hodnotící kritéria např. v podobě hodnotících bodů, přestože předkladatel věnoval posuzování předložených variant velkou pozornost.

Předkladatel rovněž na závěr RIA popisuje **proběhlé konzultace** v rámci tří meziresortních pracovních skupin k přípravě tohoto návrhu, ve kterých byl návrh zákona při jeho tvorbě průběžně konzultován. Jednání skupin bylo rozděleno na skupinu vnitroresortní, meziresortní a expertní, které se účastnili zástupci odborných svazů a organizací.

III. Shrnutí připomínek

Obecně lze konstatovat, že RIA je zpracována na dobré úrovni a předkladatel věnoval jejímu zpracování dostatečné množství času a energie. Předkladatel u jednotlivých variant řešení pracuje s reálnými údaji a situacemi a snaží se je popsat co nejvíce realisticky. Za jediný nedostatek RIA

je možno považovat neuvedení exaktních kritérií hodnocení u jednotlivých variant, což ale nesnižuje celkovou velmi dobrou úroveň RIA.

IV. Závěr

Pracovní komise Legislativní rady vlády pro hodnocení dopadů regulace **na základě posouzení zprávy z hodnocení dopadů regulace doporučuje** Legislativní radě vlády, **aby byl návrh zákona o zbraních v předloženém znění doporučen vládě ke schválení.**

Vypracoval:
JUDr. Petr Solský

prof. Ing. Jiřina Jílková, CSc.
v. r.
předsedkyně komise